

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUIELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 178

Bon: gratis een kopje koffie of een glas thee

Welkom in het buffetje van Trijntje Peterselie in het *Poppenspe(e)lmuseum*. Tante Trijntje is het koosnaampje van *Jan Klaassen* voor zijn echtgenote *Katrijn*. Het *buffetje van tante Trijntje* is een luilekkerland voor onze bezoekers. Knip de consumptiebon uit en ontvang *gratis* een kopje *koffie Katrijn* of een glas *thee Tchantchès*. Deze bon is alleen geldig bij individueel museumbezoek, niet te gebruiken voor een arrangement. Maximaal één bon per persoon en per bezoek. *Reserveren* van uw komst is noodzakelijk. Het nuttigen van meegebrachte consumpties is niet toegestaan.

Wie kent niet Jan Klaassen en zijn vrouw Katrijn. Allebei houden zij van een neutje. Al meer dan 350 jaar heeft dit poppenkastpaar jong en oud met hun belevenissen vermaakt. *Tchantchès* is een komisch personage uit het stangpoppentheater van Luik. Volgens een legende zong hij al bij zijn geboorte: "Allons, la mère Gaspard, encore un verre" ("Kom op, moeder Gaspard, geef mij nog een glas"). Zie ook: *Pamflet nr. 55*.

Wil je nog meer te weten komen over poppenkastfiguren bij wie lekker eten en drinken een rol speelt? Maak een reis door de wonderde wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs, waarbij je ook nog eens kans maakt op een vrolijke poppenstrip. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de thema-exposities en de collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over tal van internationale poppentheatertechnieken, -attributen, -figuren en -personen. Zie ook *Pamflet nr. 118a*: educatieve reeks *Poppenspe(e)ltechnieken en -figuren*. Kijk ook naar: vimeo.com/27862356 of www.youtube.com/watch?v=T3OHwHZmZE deel 1, deel 2, deel 3, deel 4 en deel 5. Hyperlinks: klik op de *vet* gezette woorden. Illustratie: Elsie Zwart © (2011). Tekst: Otto van der Mieden ©. Veel plezier. *Applaus!*

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspuurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbel! Een dupak (spreek uit: doepak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf heutelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uittrekken en weer inkrampen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Tervijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.

